

|                            |                                |
|----------------------------|--------------------------------|
| Súd:                       | Najvyšší súd SR                |
| Spisová značka:            | 10Sža/5/2014                   |
| Identifikačné číslo spisu: | 1013201613                     |
| Dátum vydania rozhodnutia: | 26.03.2014                     |
| Meno a priezvisko:         | JUDr. Zuzana Ďurišová          |
| Funkcia:                   | sudca                          |
| ECLI:                      | ECLI:SK:NSSR:2014:1013201613.1 |

## ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zuzany Ďurišovej a z členov JUDr. Eleny Berthotyovej PhD. a JUDr. Petra Paludu, v právnej veci navrhovateľa: U. U., narodený X. januára XXXX v Kábule, Afganistan, bydlisko t. č. W., právne zastúpeného Mgr. Jarmilou Vargovou, advokátkou, Brečtanová 21, 831 01 Bratislava, proti odporcovi: Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, Migračný úrad so sídlom Pivonková 6, Bratislava, o opravnom prostriedku proti rozhodnutiu odporcu ČAS: MU-281-13/PO-Ž-2013 zo dňa 12. augusta 2013 o nepredĺžení doplnkovej ochrany, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 10Saz/6/2013-17 zo dňa 17. decembra 2013, takto

### rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 10Saz/6/2013- 17 zo dňa 17. decembra 2013 m e n í tak, že rozhodnutie odporcu ČAS: MU-281-13/PO-Ž-2013 zo dňa 12. augusta 2013 o nepredĺžení poskytnutej doplnkovej ochrany navrhovateľa na území Slovenskej republiky z r u š u j e a vec mu v r a c i a na ďalšie konanie.

Účastníkom náhradu trov konania n e p r i z n á v a.

### Odôvodnenie

#### I.

Konanie pred správnym orgánom

Odporca rozhodnutím ČAS: MU-281-13/PO-Ž-2013 zo dňa 12. augusta 2013 rozhodol o nepredĺžení doplnkovej ochrany podľa § 20 ods. 3 zákona o azyle z dôvodu nesplnenia podmienok uvedených v § 13a ods. 1 zákona č. 480/2002 Z.z. o azyle a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení platnom v čase vydania napadnutého rozhodnutia (ďalej len „zákon o azyle“). Rozhodnutie odôvodnil tým, že podľa aktuálnych informácií možno skonštatovať, že v Afganistane prebieha vnútroštátny konflikt medzi Afganskými národnými bezpečnostnými silami (ANSF) podporovanými medzinárodnými vojenskými silami a afganskými opozičnými silami na čele s Talibanom. Bezpečnostná situácia sa však v jednotlivých častiach krajiny líši. Kábul je považovaný za najbezpečnejšiu oblasť v Afganistane. Ďalej uviedol, že v prípade bezpečnostnej situácie v provincii Kábul nemožno uplatniť ani rozsudok

Európskeho súdneho dvora C-465/07, ktorý relevantné ustanovenia „Smernice Rady 2004/83/ES z 29. apríla 2004 o minimálnych ustanoveniach pre oprávnenie a postavenie štátnych príslušníkov tretej krajiny alebo osôb bez štátneho občianstva ako utečencov alebo osôb, ktoré inak potrebujú medzinárodnú ochranu, a obsah poskytovanej ochrany“ vyložil nasledovne: „Existencia vážneho a individuálneho ohrozenia života alebo osoby žiadateľa o doplnkovú ochranu nie je podriadená podmienke, že žiadateľ predloží dôkaz o tom, že je špecificky dotknutý z dôvodu okolností vlastných jeho osobnej situácii. Existencia takéhoto ohrozenia môže byť výnimočne považovaná za preukázanú, pokiaľ miera neselektívneho silia charakterizujúca prebiehajúci ozbrojený konflikt, posudzovaná príslušnými vnútroštátnymi orgánmi rozhodujúcimi o žiadosti o doplnkovú ochranu, alebo súdmi členského štátu dosiahne tak vysokú úroveň, že existujú podstatné a preukázané dôvody domnievať sa, že civilná osoba vyhostená do predmetnej krajiny alebo do predmetného regiónu, by zo samotného dôvodu svojej prítomnosti na tomto území čelila reálnemu riziku utrpenia vážneho a individuálneho ohrozenia.“ Pri analýze bezpečnostnej situácie v provincii Kábul je zrejmé, že hnutie Taliban sa tu snaží prostredníctvom ozbrojencov operovať. Avšak samotná prítomnosť Talibanu a existencia sporadických útokov z jeho strany, nestačia na posúdenie a vyhodnotenie individuálnej situácie v prípade návratu menovaného do tejto provincie, ako situácie vážneho a individuálneho ohrozenia života alebo nedotknuteľnosti osoby z dôvodu svojvoľného násilia počas medzinárodného alebo vnútroštátneho ozbrojeného konfliktu. Tento konflikt prednostne ohrozuje príslušníkov afganských a medzinárodných bezpečnostných síl a ozbrojených zložiek, politických predstaviteľov či iné osoby reprezentujúce štátnu moc, cudzích štátnych príslušníkov, ktorí môžu byť unášaní za účelom výkupného, či budovy oficiálnych štátnych inštitúcií alebo zahraničných či medzinárodných predstaviteľov, zastupiteľstiev a pod. Navrhovateľ do týchto skupín nespadá.

Odporca v napadnutom rozhodnutí konštatoval, že na základe individuálneho posúdenia dôvodov menovaného nebolo preukazné, že by bol v prípade návratu do krajiny pôvodu, resp. do miesta svojho trvalého bydliska, vystavený reálnej hrozbe vážneho bezprávia z dôvodu vážneho a individuálneho ohrozenia života alebo nedotknuteľnosti jeho osoby, preto rozhodol v jeho prípade doplnkovú ochranu nepredĺžiť. Zdravotné problémy navrhovateľa považoval z hľadiska posúdenia žiadosti o predĺženie doplnkovej ochrany za irelevantné.

## II.

### Konanie pred súdom I. stupňa

Proti tomuto rozhodnutiu podal navrhovateľ v zákonnej lehote opravný prostriedok, ktorým sa domáhal zrušenia napadnutého rozhodnutia a vrátenia veci odporcovi na ďalšie konanie s poukázaním na nedostatočne zistený skutkový stav - komplikovanosť bezpečnostnej situácie v Afganistane, pričom odporca vychádzal len zo správ hovoriacich o upokojení situácie, a sústredil pozornosť na situáciu v Kábule, pričom navrhovateľ tvrdil, že jeho trvalý pobyt je v Parwane. Ďalej uviedol, že skutkový stav odporca nedostatočne zistil aj s ohľadom na individuálne znaky navrhovateľa - je príslušník menšiny Hazarov a v prípade návratu by ho postihli problémy navrátilcov, ktorými sa ale odporca v rozhodnutí vôbec nezaoberal. Napokon uviedol, že rozhodnutie je z uvedených dôvodov, najmä však preto, že odporca sa nezaoberal individuálnymi faktormi navrhovateľa, nepreskúmateľné.

Krajský súd v Bratislave na základe opravného prostriedku navrhovateľa proti napadnutému rozhodnutiu preskúmal rozhodnutie odporcu ČAS: MU-281-13/PO-Ž-2013 zo dňa 12. augusta 2013 a stotožniac sa s dôvodmi napadnutého rozhodnutia napadnuté rozhodnutie potvrdil. K argumentom navrhovateľa uviedol, že dňa 3. júna 2013 navrhovateľ pred pracovníkmi Oddelenia cudzineckej polície PZ Bratislava požiadal o predĺženie doplnkovej ochrany na území SR s odôvodnením, že dôvody pre jej poskytnutie pretrvávajú. Navrhovateľovi bola rozhodnutím odporcu ČAS: MU-64-52/PO-Ž-2010 zo dňa 28. júna 2010 v zmysle § 13a a § 20 ods. 4 zákona o azyle poskytnutá doplnková ochrana na území SR po dobu jedného roka odo dňa nadobudnutia právoplatnosti predmetného rozhodnutia, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 16. júla 2010. Doplnková ochrana bola navrhovateľovi poskytnutá na základe toho, že v jeho prípade nebolo možné s dostatočnou istotou vylúčiť, že v prípade návratu do Afganistanu mohol byť ohrozený jeho život alebo nedotknuteľnosť jeho osoby z dôvodu svojvoľného násilia, ktoré súvisí s nepriaznivou bezpečnostnou situáciou, resp. že by mohol byť vystavený vážnemu bezpráviu počas medzinárodného alebo vnútroštátneho ozbrojeného konfliktu. Doplnková ochrana mu bola odporcom

následne dvakrát predĺžená na základe jeho žiadosti, a to podľa § 13a a § 20 ods. 3 zákona o azyle, naposledy rozhodnutím odporcu ČAS: MU-154-11/PO-Z-2012 zo dňa 2. augusta 2012 na dobu jedného roka, pričom uvedené rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 8. augusta 2012.

Za účelom objektívneho posúdenia jeho žiadosti o predĺženie doplnkovej ochrany na území SR bol s navrhovateľom dňa 17.03.2013 vykonaný pohovor a po komplexnom vyhodnotení žiadosti navrhovateľa odporca skonštatoval, že v súčasnosti neboli v prípade navrhovateľa splnené podmienky pre predĺženie doplnkovej ochrany.

Podľa aktuálnych informácií sa situácia v Kábule stabilizovala, o čom svedčí aj skutočnosť, že zodpovednosť za bezpečnosť v danej oblasti prešla priamo na afgánske národné bezpečnostné sily, pričom medzinárodné bezpečnostné sily im poskytujú naďalej podporu. V prípade bezpečnostnej situácie v provincii Kábul nie je možné uplatniť ani rozsudok Európskeho súdneho dvora C-465/07, ktorý relevantné ustanovenia Smernice Rady 2004/83/ES zo dňa 29. apríla 2004 o minimálnych ustanoveniach pre oprávnenie a postavenie príslušníkov tretej krajiny alebo osôb bez štátneho občianstva ako utečencov alebo osôb, ktoré potrebujú medzinárodnú ochranu a obsah poskytovanej ochrany vyložil tak, že existencia vážneho a individuálneho ohrozenia života alebo osoby žiadateľa o doplnkovú ochranu nie je podriadená podmienke, že žiadateľ predloží doklad o tom, že je špecificky dotknutý z dôvodu okolností vlastných jeho osobnej situácii a existencia takého ohrozenia môže byť výnimočne považovaná za preukázanú, pokiaľ miera neselektívneho násillia posudzovaná príslušnými vnútroštátnymi orgánmi, rozhodujúcimi o žiadosti o doplnkovú ochranu, alebo súdmi členského štátu dosiahne takú vysokú úroveň, že existujú podstatne a preukázané dôvody domnievať sa, že civilná osoba vyhostená do predmetnej krajiny alebo predmetného regiónu by zo samotného dôvodu svojej prítomnosti na tomto území čelila reálnemu riziku vážneho a individuálneho ohrozenia. Vzhľadom k tomu, že navrhovateľ prestal spĺňať podmienky pre poskytnutie doplnkovej ochrany, ktoré sú uvedené v § 13a zákona o azyle, odporca mu nepredĺžil podľa § 20 ods. 3 zákona o azyle doplnkovú ochranu, čím podľa § 15 a/ ods. 1 písm. e/ zákona o azyle doplnková ochrana zaniká. Po preskúmaní napadnutého rozhodnutia súd dospel k záveru, že rozhodnutie odporcu je správne a bolo vydané v súlade so zákonom, preto ho potvrdil podľa § 250q ods. 2 OSP.

### III.

#### Odvolanie a vyjadrenie odporcu

Proti tomuto rozsudku podal navrhovateľ odvolanie, v ktorom uviedol v podstate tie isté dôvody ako v oprávnom prostriedku proti rozhodnutiu odporcu. Namietal, že odporca neskúmal jeho individuálnu situáciu, pri vyhodnocovaní všeobecných bezpečnostných podmienok vychádzal len z tvrdení v jeho neprospech, opomenul rýchlo sa meniacu situáciu počas konfliktu v Afganistane, poukázal na to, že odporca sa nezaoberal jeho príslušnosťou k Hazarom, problémami navrátilca i zdravotnými ťažkosťami. Poukázal na inú vadu konania i na nedostatočné dôvody rozsudku krajského súdu.

Navrhol zmeniť rozsudok Krajského súdu v Bratislave tak, že odvolací súd rozhodnutie odporcu ČAS: MU-281-13/PO-Ž-2013 z 12. augusta 2013 o nepredĺžení poskytnutej doplnkovej ochrany navrhovateľovi na území Slovenskej republiky zruší a vec mu vráti na ďalšie konanie.

Odporca sa k podanému oprávnenému prostriedku vyjadril tak, že zistil dostatočne skutkový stav veci a nezistiac dôvody pre predĺženie poskytnutej doplnkovej ochrany, túto nepredĺžil. Navrhol preto potvrdiť napadnutý rozsudok.

### IV.

#### Konanie pred odvolacím súdom

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku), preskúmal rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, a jednomyseľne dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa je dôvodné a treba mu priznať úspech. Odvolací súd rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ustanovenia § 250ja ods. 2 OSP, s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky [www.nsud.sk](http://www.nsud.sk). Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 26. marca

2014 (§ 156 ods. 1 a ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku).

Podľa § 46 Správneho poriadku rozhodnutie musí byť v súlade so zákonmi a ostatnými právnymi predpismi, musí ho vydať orgán na to príslušný, musí vychádzať zo spoľahlivo zisteného stavu veci a musí obsahovať predpísané náležitosti.

Podľa § 13c ods. 1 zákona o azyle, ministerstvo neposkytne doplnkovú ochranu žiadateľovi, ak nespĺňa podmienky uvedené v § 13a alebo § 13b.

Podľa § 13a zákona o azyle, ministerstvo poskytne doplnkovú ochranu žiadateľovi, ktorému neudelilo azyl, ak sú vážne dôvody domnievať sa, že by bol v prípade návratu do krajiny pôvodu vystavený reálnej hrozbe vážneho bezprávia, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 2 písm. f/ zákona o azyle je vážnym bezpráviom

1. uloženie trestu smrti alebo jeho výkon,
2. mučenie alebo neľudské alebo ponižujúce zaobchádzanie alebo trest, alebo
3. vážne a individuálne ohrozenie života alebo nedotknuteľnosti osoby z dôvodu svojvoľného násillia počas medzinárodného alebo vnútroštátneho ozbrojeného konfliktu.

Podľa § 20 ods. 3 veta prvá zákona o azyle (v znení účinnom do 31.12.2013), sa doplnková ochrana podľa § 13a a 13b poskytuje na jeden rok; po uplynutí jedného roka sa poskytovanie doplnkovej ochrany na žiadosť predlži vždy o jeden rok, ak sú splnené podmienky uvedené v § 13a alebo 13b a nie sú dôvody na jej neposkytnutie podľa § 13c ods. 2 až 4.

V prerokúvanom prípade nebolo bez akýchkoľvek pochybností zistené, či v mieste navrhovateľovho pobytu - Parwane je bezpečnostná situácia zodpovedajúca možnosti navrhovateľovho bezpečného návratu a spätného usadenia sa. V spise sú len správy týkajúce sa Kábulu a bezpečnostnej situácie v ňom, aj to nie aktuálne.

Odporca sa nezaoberal otázkou, ako ovplyvňuje možnosť návratu do Afganistanu, zmietaného vnútorným konfliktom, pri ktorom umierajú aj nevinní civilisti, skutočnosť, že navrhovateľ je Hazarom - príslušníkom národnostnej menšiny. Odporca nevyhodnotil túto individuálnu situáciu navrhovateľa prihladnuc i na jeho zdravotné problémy a tieto odmietol len formálne s tvrdením, že nie sú dôvodom pre poskytnutie medzinárodnej ochrany.

Odvolací súd preto dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie odporcu v medziach žaloby nie je v súlade so zákonom, preto rozsudok krajského súdu zmenil podľa § 250ja ods. 3 v spojení s § 250l ods. 2 OSP tak, že rozhodnutie odporcu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. V ňom bude povinnosťou odporcu jednoznačne a po vyčerpaní všetkých dôkazov predostretých i navrhovateľom zistiť, či navrhovateľ je so zreteľom na aktuálnu situáciu v Parwane, jeho individuálne znaky a problémy uvedené v opravných prostriedkoch spôsobilý bez ujmy uvedenej najmä v ustanoveniach §§ 2 písm. f/ a 13a zákona o azyle sa vrátiť do krajiny pôvodu. V prípade preukázania opaku bude potrebné doplnkovú ochranu predĺžiť.

V.

Trovy konania

O trovách konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 250k ods. 1 v spojení s § 250l ods. 2 a § 246c ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku tak, že účastníkom ich náhradu nepriznal, pretože úspešný navrhovateľ, ktorému vznikli trovy z titulu trov právneho zastúpenia, si ich náhradu neuplatnil (ani nevyčísľil) a odporca nemá na ich náhradu zákonný nárok ani v prípade úspechu.

## **Poučenie:**

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.